

Vestnik

»MESSENGER« GLASILO SLOVENCEV V AVSTRALIJI

Registered by Australian Post —
Publication No. VAW 1215
CATEGORY A

LETNIK XXXIII številka 11

NOVEMBER 1988

DIPLOMATSKI INCIDENT V SYDNEJU

V soboto 27. novembra, to je v času pred praznovanjem Dneva republike SFRJ, je okrog 1500 demonstrantov v glavnem hrvaških, pripravilo eno hujših demonstracij pred poslopjem generalnega konzulata SFRJ v Sydneyu. Pri tem je nekaj demonstrantov tudi uspelo preplezati ograjo in vdrlo na ozemlje veleposlaništva. Povsem sodeč so hoteli priti do zastave SFRJ, da bi jo sneli z droga. Pri tem je prišlo, kot je to razbrati iz tukajšnjih sredstev obveščanja do direktnega spopada med demonstranti in osebjem konzulata. Pri tem je bilo s strani konzulata izstreljeno za zaščito več opozorilnih strelov, od katerih se je eden, kot domnevajo, odbil od nekega tršega predmeta in zadel v vrat 16-letnega udeleženca demonstracije Josefa Tokića. Omeniti gre, da je menda le pet policistov varovalo konzulat zunaj ograje, pa še tem fizično ni bilo mogoče priti znotraj ograje.

Po tem neljubem dogodku pa so se stvari na diplomatskem polju med Avstralijo in Jugoslavijo začele zapletati. Z avstralske strani je zunanj minister G. Evans zahteval pri generalnem ambasadorju Borisu Cizelju, da izroči avstralskim oblastem varnostnika in orožje iz katerega je sprožil usodne opozorilne strele, z druge strani pa je Jugoslavija temu ostro protestirala pri avstralskih oblasteh, češ, da osebje in okolica konzulata v Sydneyu ni bilo ustrezno zavarovano, saj je kot že rečeno, konzulat varovalo le pet policistov pred tisočpetsto množico razjarjenih demonstrantov. Med drugimi je zaradi tega ostro protestiral tudi sekretariat za zunanje zadeve v SFRJ pri avstralski ambasadi v Beogradu.

Ministerski predsednik Bob Hawke je v tej zvezi izjavil, da Avstralija ni in ne sme postati prizorišče raznih spopadov starih nasprotij med različnimi etničkimi skupinami oziroma njimi in njihovimi matičnimi deželami.

Danes, nekaj dni po tem neljubem dogodku pa celotna stvar in vse okrog nje postaja še in še bolj zapleteno in občutljivo. Jugoslovanske oblasti so sicer dovolile vstop NSW (newsouthwaleški) policiji v območje konzulata, da zaslišijo nekatero osebje med drugim tudi varnostnika.

Vendar pa avstralsko zunanje ministarstvo s sekretarjem G. Evansom in policijo NSW zahteva, da jugoslovanski konzulat izroči varnostnika, za katerega ima policija mimo-grede že nalog za arretacijo, da se ga zasliši v policijskih prostorih. G. Evans je jugoslovanski strani izrekel tudi ultimat, da v 24-urah izroči varnostnika, sicer se lahko priperi, da avstralske oblasti konzulat zaprejo ter da osebje konzulata mora tako zapustiti deželo v 72-urah.

V celoten spor so se celo vmešali tudi nekateri sindikati, ki groze s prekinjivo oskrbo konzulata z najnovnejšimi uslugami, kot so npr. oskrba z električno energijo, pitno vodo, odvoz smeti, telefon, ipd., če jugoslovanska stran ne izroči osumljjenega varnostnika policiji NSW.

HOW IT ALL BEGAN

When the Austro-Hungarian empire collapsed after World War I, the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes became Yugoslavia, formed from the provinces of Croatia, Dalmatia, Bosnia, Herzegovina, Slovenia, Voivodina and the independent state of Montenegro.

Yugoslavia became a federated republic in 1946 with Marshall Tito heading the communist government. A separatist movement evolved among Croatians and brought arrests and a change of leaders in the Croatian republic in January 1972.

DIPLOMATIC IMMUNITY

Two forms of immunity are available to foreign envoys serving in Australia.

Consular immunity is granted to foreign consular officials engaged in consular work. Diplomatic immunity is granted to foreign diplomats, and is a 24-hour-a-day immunity.

The granting of immunity, however, does not mean foreign envoys are immune to laws of the host country.

In some instances, for exam-

ple, it can be up to a court to determine whether immunity applies to any alleged offence.

On serious charges a court could over-rule immunity, according to a Foreign Affairs spokesman in Canberra.

Australian officials say the person involved in the shooting in Sydney appears to be a security guard and no question of diplomatic immunity arises.

Diplomatic immunity is granted only to senior diplomats.

Tudi belgijski generalni konzulat, ki je lociran tik ob jugoslovanskem se je pritožil pri uradu za zunanje zadeve, da je tudi njihovo ozemlje

premalo zaščiteno, saj so nekateri demonstranti uporabljali ozemlje in ograjo belgijskega konzulata med plezanjem čez ograjo na ozemlje jugoslovanskega konzulata.

Risba slikarja po pripovedovanju usodnega dogodka v Sydneyu.

LOOK OUT CANBERRA HERE WE COME!!!

And now something for the younger ones!

“THE SDM AUSSIE DRAWING COMPETITION”

The age groups are as follows:
2-4 5-8 8-10 11-14 YEARS.

The theme is "The Australian Bicentenary". Everyone is invited to draw anything to do with Australia. Enter as many times as you like but all entries must in by Monday 12th December, SDM— 82 Ingrams Road., Research. Boxing Day Picnic, 26th December, where the winners will be announced. Please note the judges decision is fi-

nal. Any queries please phone Sharyn 465-2102.

SDM YOUTH ARE BACK, BIGGER & BETTER THAN EVER

We were all very happy with last year and due to a lot of effort from a lot of people we had a good and enjoyable year.

We are pleased to announce that the youth committee of 1988 is the same in 1989, which consist of the following:

JULIE CAMPTEL
LYDIA MARKIC
SHARYN DEBELAK
DAVID KRNEL

ALES BRGOC
IGOR BRGOC
DAVID MARKIC
ERIC GELT

If anyone is interested in joining in with our fun, do not hesitate to call JULIE PH 300-2254. If you have missed out on our passed social events such as the past snow trip and, country and western dance, make sure you don't miss out on our future events.

NEODVISNO GLASILO
SLOVENCEV V AVSTRALIJI

P.O.Box 56, Rosanna, Vic. 3084

Tel.: 436 5238

Lastnik - Publisher

SLOVENIAN ASSOCIATION

MELBOURNE

P.O.Box 185, Eltham, Vic. 3095

Uredila - Edited By: Vida KODRE

Upravni odbor: Peter Mandelj (administracija), Vida Kodre (tajništvo), Vasja Čuk (tehnično izoblikovanje), Jana Lavrič (knjigovodstvo in korektura), Milena Brgoč (odprava), Anica Markič (dopisovanje), Sandra Krnel (english section). Redni dopisovalci: Ivan Lapuh, Helena Leber, Ivo Leber, Marijan Peršč, Derry Maddison, Anica Markič, Marijan Lauko.

Tisk - Printed By:
D.&D. PRINTING

Cena izvoda - price: 2 dollars per copy
Letna naročnina - annual: Australia 20.-,
Overseas \$ 32.00

Vaše prispevke pošljite najkasneje do 5. v mesecu. Rokopisov in nenaročenih fotografij ne vračamo. Za podpisane članke odgovarja pisec sam.

ČASOPISA BREZ BRALCEV NI!

Cesar ni bilo v časopisu se ni zgodilo. Tako pravijo. Zato berite VESTNIK in izvedeli boste veliko zanimivih stvari. Časopis je slovenski in last Slovencev.

Svetujemo, da NAROČITE in BERITE VESTNIK!

SLOVENSKO DRUŠTVO MELBOURNE

vas vladno vabi na

MIKLAVŽEVANJE

v nedeljo 11. decembra 1988 ob 15. uri popoldan. Pred plesno zabavo bo kratek kulturni program v čast naši upokojenski družini in obisk Miklavža.

Zabaval nas bo priljubljeni ansambel KARANTANIJA

Za rezervacije poskrbite pri:

Maks Hartman 850 4090
Anica Markič 876 3023

**SLOVENSKI KLUB
ALBURY - WODONGA**
želi
Vsem slovenskim klubom
v Avstraliji
in tudi vsem Slovencem
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
ter
**POLNO USPEHA IN ZDRAVO
NOVO LETO 1989**

DRAGI BRALCI JADRANA!

Tajnik Slovenskega primorskega socijalnega kluba JADRAN sproča uredništvu Vestnika, da so na sestanku odbora članov z dne 3.11.88 sklenili, da časopisa Vestnik ne bodo naročali za svoje člane. S tem je seveda mišljeno, da ne bodo več krili stroškov za svoje člane.

Temveč predlagajo in želijo, da se vsak od vas posamezno naroči na časopis VESTNIK, in nam pošlje naročilico, Kot verjetno imatudi društvo tako kot časopis finančne težave. Zato se dragi člani Jadrana in spoštovani bralci potrudite in nam čimprej pošljete naročilnice. Najlepša hvala!

Človek si je vsako stvar izmisnil zato, ker jo je potreboval in lahko izkorisčal. Tudi človeško dobroto.

Nekateri misljijo, da vse vejo in se na vse razumejo. Tragika je v tem, da so v to sposobni prepričati tudi druge.

Le kakšen sodnik bi bil, če bi zaradi greha staršev kaznoval nje in povrh še vse njihovo nerojeneno potomstvo?

Najboljše veze ima tisti, ki jih sploh ne potrebuje, ker mu že brez njih vse povsod vse uredijo.

Uživam takrat, ko pomislim na tisto, česar nimam.

Sarkastik

PREJELI SMO

V naše uredništvo smo prejeli tudi ta dopis, ki nam ga pošilja bralec iz Idrije in ga tudi objavljamo, mogoče se pa nekateri izmed nas vneto zanima za filatelijsko oziroma zbiranje znakov.

Sem zbiralec znakov, predvsem avstralskih. Zato vam tudi pišem. Med drugim sem tudi predsednik Filateličnega društva Idrija.

Želim navezati stike z zbiralcem znakov. Nudim jugoslovanske žigosane in čiste (mint) ter nekatere evropske dežele po dogovoru. Dopisujem tudi angleško ter nemško.

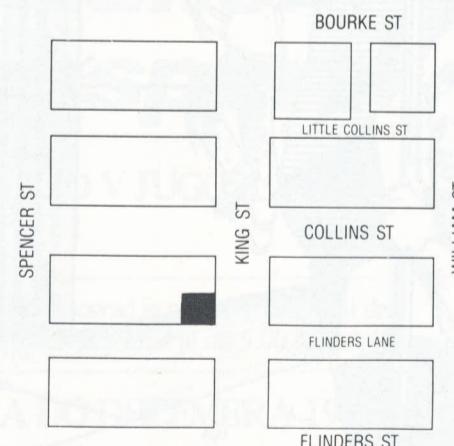
Vljudno Vas naprošam, če mi lahko pomagate pri navezavi prijateljskega dopisovanja in zamenjavi znakov.

Prisrčno pozdravljeni in hvala v naprej!

Nikolaj JEREV
O Župančiča 32
65280 Idrija
p.p. 45
JUGOSLAVIA

OBVESTILO

Department of Immigration, Local Government and Ethnic Affairs obvešča, da bodo vse pisarniške prostore v mestu z mesecem decembrom preselili v 55 KING STREET, MELBOURNE. Za potrebne informacije pa pokličite (03) 612-3999.

With compliments from

INTERNATIONAL

Subsidiary of Slovenijales, Ljubljana

Distributors of
fine furniture and other products

3 Dalmore Drive, Scoresby, 3179, Vic.
Telephone: (03) 764 1900

BODIMO ENO PO DUHU IN LJUBEZNI, A OHRANIMO SVOJE LASTNE OBRAZE

Po vseh teh razburljivih dogodkih se skoraj vsakdo izmed nas sprašuje le kaj bo z usodo Slovenije. Kako bodo ljudje prenesli to gospodarsko in politično krizo? Verjetno si večina od nas želi, da ne bi prišlo do še večjih težav in spodrljajev in da reci-piši Slovenija ostane slovenska, brez kakršnega koli vpliva in groženj in še kaj, kdo ve od kje.

Slovenci v Avstraliji lahko pomagamo, da Slovenija ostane slovenska. Podpora bi nudili njim in tako obenem tudi sami sebi. Veliko je primerov, s katerimi človek sočloveku lahko izraža moralno podporo. Na prvem mestu se moramo vsi držati pravila, da vsak narod ima svoj jezik - jezik pa je že eden od najpomembnejših in najosnovnejših zaščitnih znakov naroda, s katerim se izpoveduje duša naroda v vsej mnogotrosti, od politike do gospodarstva, od glasbe do arhitekture, od folklora do vernosti. Gre se za naš materin jezik, katerega hočemo obdržati iz roda v rod. Smo generacija, ki lahko to napako z malo truda še vedno popravimo, saj nas veliko še govori slovensko.

Ne gre se za francoski jezik, s katerim se bodo in so se že naši otroci bahali v petem razredu osnovne šole, potem pa francoščino na žalost pozabili, ker jezik ne obnavljajo, pa tudi njihove mamice niso francozinje. Tudi ne gre se za angleški jezik, katerega čveka že pol sveta, ampak govorimo o našem slovenskem jeziku, o jeziku našega naroda, ki ima svojo vrednost v majhnosti in ne v razsežnosti. Mar se nihče od nas ne zaveda, da bo jezik med avstralskimi Slovenci izumrl, ker imamo pač Slovenci izredno veliko veselje za tuje jezike in seveda izredno majhno za svojega. Pa še to, zakaj bi se mučili s slovenskim jezikom, če nam pa angleški tako lepo steče z jezikom, kot po maslu. Velikokrat tudi slišimo ta štos: Slovensko smo pozabili, angleško se pa še nismo naučili. Res je, da naši otroci ne govorijo več slovensko. Ali smo se že vprašali zakaj ne. Ali je z našimi slovenskimi otroci kaj narobe ali je mogoče z nami? Težko nam je, kajne, da bi uboge revčke mučili s to hudo zapleteno in trdo slovenščino. Pa s skloni, edninami, dvojinami, množinami, moškimi in ženskimi končnicami, sičniki in šumniki, zapletenimi številkami... Povrh vsega smo tudi tako miniaturni narod, da nas veliko misli, da nima smisla, da bi ohranjali jezik. Nikoli nismo tako daleč in globoko pomislili, v čem je skrivnost, da makedonski otroci govorijo makedonsko, hrvaški otroci govorijo hrvaško, srbski otroci srbsko oziroma svoj materin jezik, da ne omenjam italijanskih otrok, kaj šele grških!

Smo na pragu lastnega samomora in krivda je nam zapisana za propad slovenskega jezika med avstralskimi Slovenci. Ameriškim Slovencem se je za primer to že zgodilo. Nobenih finančnih virov nam ni za to potrebno, da bi jezik obdržali. Imamo vse pogoje za to. Edino kar potrebujemo je to, da jezik govorimo v svojem družinskom krogu. S tem opravljamo veliko poslanstvo svoji narodni pripadnosti. In tako bi bila naša moralna pomoč našim sonarodnjakom na prvem mestu zakoličena. Dosedanje izkušnje glede gradenj slovenskih društev in športnih objektov so pokazale, da se slovenski jezik ne goji v taki meri kot bi se moral. Velikokrat pogosteje slišimo angleški jezik med Slovenci, kot pa slovenski.

Tudi slovenske šole nam razpadajo, ker ni dovolj prijavljenih otrok. Verjetno bomo tudi časopis Vestnik in še marsikateri drugi slovenski časopisi izgubili, saj bo vedno manj naročnikov oziroma bralcev, ki bodo časopis brali in tudi vedno manj Slovencev, ki ga bodo podpirali moralno in finančno.

Torej, če smo dovolj zreli, obsodbo pripisimo sebi in to napako čimprej popravimo, saj vemo, da se le na napakah človek uči. Tudi slovenski pisatelji in znanstveniki "iščejo pot v jutrišnji dan" in obenem pa na kratko pregledujejo prehodeno pot "tisto kar nas je oblikovalo kot Slovence in ljudi evropske kulture", kakor pravi urednik knjige Jože Strgar, ki je izšla z naslovom "Na pragu tretjega tisočletja" in v kateri tudi med drugim piše...

.....Nezgrešljiv si, moj Slovenec. Na sto načinov si nezgrešljiv: s svojo plahostjo, s svojo solidnostjo, s svojo ozkostjo, s svojo čustvenostjo, s svojo puščobnostjo, z zgodovinskим nespominom, s svojo prirojeno politično lojalnostjo, s svojo samomorilnostjo, s svojo mutavostjo sredi glasnih sosedov, s svojim hrepnenjem po zgodovinski Obljubljeni deželi....

Lida Jodre

Specialist for kitchens

Heidelberg Cabinets

and vanity units
Pty. Ltd.

FRANK ARNUŠ

7 Longview Crt., Thomastown,
3074

Tel. 465 0263 Tel. 459 7275

A.&E. KODILA

CONSTRUCTION PTY.LTD.

66 Millicent Ave, Bulleen
Tel. 850 8658

F. LIKAR NOMINEES Pty. Ltd.

T.A. Ascot Moonee

RADIATOR SERVICES
560 Mt. Alexander Road, Ascot Vale.

POPRAVLJAMO
vsakovrstne motorne hladišnike-radiatorje
Tel. 370 8279 - A.H. 337 2665

Slovenci v Avstraliji

DAN, KO V AVSTRALIJI ŽIVLJENJE ZAMRE : Melbournski pokal

Že 128 let, vsak prvi torek v novemburu, življenje v Avstraliji skoraj zamre, razlog pa je največji športni dogodek na celini — Melbournski pokal. Tudi letos ni bilo drugače, nasprotno: člani Viktorijskega dirlkalnega kluba v Melbournu so se ob 200. obletnici Avstralije še prav posebno potrudili, da bi bila praznična predstava na hipodromu Flemington kar najbolj slovesna — bolj kot vsa prejšnja leta.

Forster's Melbourne Cup je prejkone ena izmed najpomembnejših galopskih dirk na svetu, kar potrjujejo tudi neposredni prenos v Novo Zelandijo in Hong Kong ter reportaže v številnih državah sveta.

Melbournski pokal mnogi pričakujejo z največjo neučakanostjo: dame bi rade pokazale svojo ekstravagantnost, snobi se radi vidijo med elito, lastniki gostinskih lokalov in barov po vsej celini pa si zadovoljno manjajo roke, ker so njihovi

OB 200. LETNICI AVSTRALIJE KONCERT V MORWELLU

Leto 1988 se skoraj izteka in pred vrati že čaka novo. Knjiga dogodkov letošnjega leta bo gotovo debela. Že sam začetek leta je Avstralijo zajel zgodovinski dogodek. V namen 200-letnice naseljevanja te dežele, so se odvijale razne prireditve, koncerti in razstave. Po večjih in manjših mestih, kjer so ob teh prireditvah sodelovali tudi etnične skupine, smo Slovenci prav tako prispevali delček svoje kulture.

Tako smo imeli tudi v Morwellu 5. novembra Bicentennial koncert, ki ga je priredila župnija sv. Vinceta v občinski dvorani. Pricetek je bil s sv. mašo. Za tem so se vrstile razne kulturne točke, ki jih je bilo kar petnajst in od tam sta bili dve etnični točki. Mladina Maltežanov je v svojih tradicionalnih oblačilih nastopila s plesom. Lidiya Lapuh je v slovenski narodni noši ob lastni spremamljavi na klaviratu zapela Edelweiss in točko še popesnila z venčkom slovenskih narodnih.

Etnični točki sta bili dobrodošli na odru, saj je v dvorani to potrjevala tišina in dolgi aplavzi.

Prijetno presenečeni smo bili, ko smo med dobro založenimi mizami z dobrotami opazili tudi slovensko potico in krofe. Da cenijo tudi naše želodčne dobrote, ni potrebno posebej poudarjati.

Vse to me je privelo do razmišljanja.

SE MRHOVINARJI ŽE ZBIRAJO

Ko je nedavno grška vlada ob proslavi dvestoletnice Avstralije želela prikazati, da je tudi Makedonija del Grčije, je moral sam ministrski predsednik Bob Hawke poseči vmes in tako prepovedal vsako aktivnost, ki bi prizadela makedonsko etnično skupino v Avstraliji.

V začetku leta smo bili priče, ko so Makedonci v Melbournu protestirali glede simpozija, ki ga je organizirala grška vladava, na katerem so obravnavali temo: Makedonija kot predel Grčije.

Podoben primer lahko istovetimo tudi z dolgoletnimi nemiri v Kosovu, ki imajo nedvomno svoj izvor in zaslonbo v republiki Albaniji in njenih oblasteh. Tudi nekateri italijanski krogi, verjetno s podporo uradne Italije, vzdigujejo svoj glas, češ, da so tudi oni upravičeni pri dodelitvi koščka Jugoslavije, v primeru njenega razpada.

V Melbournu se vsako leto v mesecu oktobru na Lygon Streetu prireja italijanski festival. Letos je bil pretežni del tega festivala namenjen raznim razstavam. Dve od teh razstav, pa sta s svojo reklamo v dnevnu časopisu verjetno

lokali polni lovcev na srečo. Računajo, da so ženski frizerski saloni in krojači za pripravo frizur in oblek posebej za ta dogodek zaslužili več ko milijon dolarjev, najmanj 100 milijonov dolarjev pa je šlo za stave po vsej Avstraliji.

Spektakel za več ko 90.000 ljubiteljev konjeniškega športa na hipodromu Flemington in za milijone pred televizijskimi zasloni ni izostal, torkova dirka je bila ena izmed najbolj razburljivih in najlepših v minulih letih. V konkurenči 23 galoperjev iz več držav je zmagal Empire Rose iz Nove Zelandije, težka kar 640 kg. Dirka je bila na 3.200 m, lastniku Franku Bodleju pa je zmagovalka zaslužila milijon 563.000 avstralskih dolarjev. V sedlu zmagovalke je bil 22-letni Tony Allan, njen trener pa je eden izmed vodilnih poznavalcev konj v Novi Zelandii Lauri Laxon.

Pokal za zmago je lastniku Empire Rose predala nizozemska kraljica Beatrix, ki se je mudila na uradnem obisku v Avstraliji.

Priseljenci iz evropskih dežel smo s seboj prinesli bogate korenine svojih davnih prednikov. Rod tukajšnjih prvotnih belih priseljencev pa je podoben otroku brez staršev. Rastel je sam in se sam vzgajal, nekako brez roke vzgojitelja. Zato je tudi razumljivo, da ni mogel zajeti, česar je življenje že nudilo drugod po svetu. Vendar je pozneje sprejel k sebi tudi druge "bogatejše" otroke, med katerimi smo tudi Slovenci.

Danes je naša nova domovina ponosna naziva multikulturna Avstralija. Zaveda se, da jo je in jo še gradi multikulturna družba. Nam pa je vsekakor v zadoščenje, da nam nudi svobodni drugi dom.

To je skromen utrinek s koncerta v Morwellu. Verjetno bi v večjem mestu šel neopazno mimo, brez vsake pozornosti, saj so bile prireditve pestrijše in slovenski duh je bil prisoten v bogatejši meri.

Kdo ve, kdaj in kakšno bo naslednje praznovanje? Morda ob 300-letnici? Ali bo takrat še kaj prisotnega slovenskega duha na takem podobnem slavju — je veliko vprašanje.

Zato pa naj bo zapisana 200-letnica v debelo knjige dogodkov te dežele, kjer so prispevale multikulturne družbe svoj del. V tem zgodovinskem zapisku bo tudi ime majhnega naroda, ki ima lastno in bogato kulturo, čigar korenine so zrastle pod Triglavom.

Ivan LAPUH

zbudili ogorčenje vsakega našega rojaka, ki pozna zgo dovinu in perfidnost italijanske politike. Omenjeni razstavi sta bili objavljeni v časopisu takole: "Fiume — An Italian City" in "Gabriele d'Annunzio".

Fiume, ali po naše Reka, sicer ni na ozemlju Slovenije, je pa njena usoda tesno povezana z usodo slovenske Primorske, Gorice in Trsta. Kot Trst so tudi Reko v zadnjem stoletju infiltrirali Italijani. Tako kot Trst ima tudi Reka veliko število italijanskega prebivalstva, predvsem delavstva in v trgovini, medtem, ko je podeželje popolnoma slovensko oziroma hrvaško. Statistike kažejo, da je v letu 1851 v Reki bilo 12.598 prebivalcev, od tega preko 91 % Hrvatov in Slovencev. Do leta 1910 pa je število prebivalstva naraslo na 49.608 oseb, od katerih jih je bilo 40% slovenskega rodu.

V času prve svetovne vojne, leta 1915 v londonskem sporazumu zaveznički niso obljudili Reke Italijanom. Toda 12.9. 1919 je italijanski pesnik d'Annunzio s prostovoljci zasedel Reko in razglasil priključitev k Italiji. Leta 1920 pa se je tedanja Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev sporazumela, naj se

MARIJAN OPPLET

V sredo šestnajstega novembra 1988 smo se na pokopališču v Templestowu poslovili od našega rojaka Marijana Oppelta.

Rodil se je leta 1933 v Trstu. Leta 1955 je imigriral v Avstralijo. Takoj po njegovem prihodu se je pridružil slovenski skupini, ki je takrat postavila temelje današnjemu Slovenskemu društvu Melbourne. Poznali smo ga kot zavednega in požrtvovalnega Slovenca, izvoljen je bil za predsednika društva v letu 1958/1959. V tem letu predsednikovanja je zasnabil takratno tajnico Marijo in se z njo tajno poročil februarja 1959.

Med vsem aktivnim delom se je ukvarjal tudi z uredništvom še danes ob-

stoječega časopisa *Vestnik* in vse do svoje smrti bil zaupnik Slovenskega društva Melbourne. Bolezen srca mu je preprečila večje sodelovanje pri društvu zadnjih nekaj let, vendar je vedno sledil vsemu, kar se je dogajalo.

Zaposlen je bil v Housing Commission in svoje delo je opravljal zelo uspešno, saj je dosegel dokaj dobro delovno mesto.

Marijan zapušča sopogo Marijo, hčerko Heleno in sina Martina. Vsem izreka mo globoko sožalje.

Počivaj v miru — naj ti bo lahka zemlja v kateri počivaš.

Anica MARKIČ

z ostalo večino migrantov, ki prihajo iz Filipinov. Njihovo število je narastlo za 63 % ali v številu 10,430 priseljencev.

Manjši upad so zabeležili pri številu imigrantov iz Vietnamia in Kampučije, medtem pa se je število libanonskih priseljencev skoraj podvojilo in to na 4250.

Torej dejansko skupno število vseh priseljencev v zadnjih 12 mesecih je 268,600 in je največje od leta 1949-50. Avstralski statistični biro ocenjuje, da je populacija narasla z 1,65 % na 16,531,900 prebivalcev.

Migracija zavzema 53,3 % populacije. Ostalih 46,7 % ali 125,400 pa je naravna populacija in to dobimo tako, da od števila rojstev odštejemo število smrti. Od obdobja 1949-50 je ta porast že tretjič presegel naravno populacijsko rast.

Država južnega Walesa prejme letno 59,084 ali 41 % priseljencev, medtem, ko je druga za tem država Viktorija z 35,701 ali 30 %.

V.K.

CILJ: PRETEČI 900 KM

DUŠAN MRAVLJE PONOVO MED NAMI

Najuspešnejši jugoslovanski maratonec je Slovenec Dušan Mravlje in je v Colaku dosegel drugo mesto v šestdnevni tekmi, pa čeprav je bil po izračunanih rezultatih na šestdnevnih tekih doma v pripravah šele na šestem mestu.

35-letni Dušan iz Stražišča pri Kranju ima na nogah več kot 8.000 pretečenih kilometrov, v zadnjih desetih letih pa že blizu 100.000.

Tudi tokrat so mu v medvoškem Donitu, kjer dela kot vodja proizvodnje tesnil pomagali s prostimi dnevi. V ljubljanski poslovalnici JAT je dobil povratno letalsko karto, Drogica iz Portoroža pa je prevzela vse stroške bivanja v Colaku. Vsem

trem sponzorjem, brez katerih ne bi mogel med svetovne dolgoprogaše, pa se je najbolj oddolžil, da je tek resnično končal in prišel na cilj drugi in iz Avstralije odhaja več kot zadovoljen.

V.K.

ustanovi neodvisna država Reka. Toda na oblast je prišel Mussolini, in si Reko nasilno prisvojil. Na to je leta 1924 pristala tudi država SHS s sporazumom Bertolini-Trumbić. Tako je SHS, kljub temu, da to bil njen pretečni del (Kraljevina Srbija med vojno na zmagovalci zavezniški strani z nekaj ton brodov - 27.000) prodala Reko in 127.000 ton brodov Italijanom.

Leta 1945 je Reka pripadla Socialistični republike Hrvatski. Mnogo Rečanov italijanskega rodu se je izselilo, drugi pa, ki so ostali uživajo vso zaščito in privilegije, ki jih SFRJ velikodusno izkazuje svojim manjšinam.

Toda sedaj, ko SFRJ vedno bolj slablji zaradi svojih gospodarskih in nacionalnih problemov, so okoli nje vedno bolj glasni mrhovinarji, da si nagrabijo čim več v slučaju njenega propada. Med njimi tudi del Italijanov.

Na razstavi festivala, ki sta ga uradno odprla tudi predsednik Cossiga in ministrski predsednik Bob Hawke so hoteli

prikazati kako je Reka italijanska in d'Annunzio, ki jo je ugrabil proti volji zaveznički pa je junak in heroj. Ni morda daleč od tega, ko se bodo pojavljale na pol uradne trditve, da je Postojna ali kot jo Italijani imenujejo Postumia tudi italijanska, in Ljubljana s Slovenijo tudi italijanska provinca, ker so tako bile v času Mussolinijevih legij in njihovih "slavnih zmag" na Rakenu in Viču.

Kje je torej sila, ki se bo zavzela za slovenstvo naših krajev? V današnjih razmerah v Jugoslaviji se je batiti, da bo njen večinski del v zameno za svoj obstoj na oblasti, pristal tudi na izgubo naših obmejnih krajev, kot je bil to po vseh primerih tudi slučaj ob koncu obeh svetovnih vojn.

Naša popolna sloga in neomajna narodna zavest sta edino, na kar se v tem času lahko Slovenci zanesemo.

Marijan PERŠIČ

Novice in zanimivosti iz domovine

IZJAVA JANEZA STANOVNIKA

Beograjska Politika obtožuje Janeza Stanovnika antikomunizma in anti-srbstva, list Nova Makedonija pa piše o: Nesprejemljivo pranje umazanega perila. V zadnjih dneh je mogoče zaslediti v številnih člankih in izjavah v nekaterih delih Jugoslavije vrsto tendencioznih obtožb na predsednika predsedstva SR Slovenije Janeza Stanovnika zaradi izjav med zasebnim obiskom v Združenih državah Amerike. Beograjska politika govorji celo o zgroženosti ob prebiranju delov stenograma, v katerih Stanovnik "poniže Jugoslavijo, favorizira Slovenijo in hudo žali Srbo." Zato je predsednik Janez Stanovnik dal naslednjo izjavo:

"Na zasebnem obisku v Združenih državah Amerike, kjer sem kot dolgoletni član sodeloval na letnem srečanju International Management Instituta, sem bil povabljen tudi na razgovor z državnim sekretarjem Georgeom Shultzem in na tiskovno konferenco v National Press Clubu. Poleg tega sem imel predavanje v World Affairs Councilu in razgovor v Aspen institutu.

O mojem obisku v ZDA je bil obveščen zvezni sekretariat za zunanje zadeve. Moje nastope v Washingtonu je organiziralo veleposlaništvo SFRJ, veleposlanik Živorad Kovačević pa se je osebno udeležil vseh nastopov in srečanj, kjer sem pojasnil aktualne gospodarske in družbenopolitične razmere v Jugoslaviji. O nastopih pred National Press Clubom in World Affairs Councilom obstajajo stenografski zapisi. Razume se, da za vse svoje izjave in javne nastope, tako doma kot v tujini, nosim polno odgovornost. Ob tem pa menim, da se morajo lastne odgovornosti zavedati tudi vsi tisti, ki mi pripisujejo nepreverjene in netočne citate."

DELEGATI SEZNANJENI Z VSEBINO DOKUMENTA

Skupina delegatov slovenske skupščine za celovito preučitev okoliščin in posledic sodnega procesa proti četverici v Ljubljani se je seznanila z bistveno vsebino in naročno povelja komandanta LAO štev. 5044-3, ki je bilo zaradi oznake "vojaška tajnost, strogo zaupno" povod za sprožitev ljubljanskega procesa.

Skupina je ugotovila, da se povelje ne

VEČINA SLOVENCEV JE ZADOVOLJNA Z DOPOLNILI

Ustavne spremembe in aktualno politično dogajanje znova predmet sociološke raziskave. Spet se je potrdilo, da je slovenska javnost zmeraj bolj kritična, avtonoma, zrela in tudi artikulirana. Razpravo o ustavnih spremembah spremlja zelo pozorno in približno polovica Slovencev vztrajno misli, da gre za tako usodenе zadeve, da bi bilo o njih treba odločati z referendumom.

Primerjave z redno, letos maja opravljeni raziskavo javnega mnenja, kažejo, da se je medtem še okreplil slovenski odpor do centralizma – ki pa se ne veže s separatizmom – saj kar 93 odstotkov Slovencev trdi, da smo se "v Jugoslavijo združili, da bi bili svobodni in samostojni, ne pa nasprotno". Želijo si kratko, jasno, bolj demokratično ustavo in še bolj kot spomladis nasprotujejo prenosu nekaterih kompetenc z republiške na zvezno raven. Ali so zadnja pogajanja to dosegla ali ne, ostaja dokaj nejasno. Šest desetin odgovarja, da je bilo slovensko večinsko mnenje upoštevano deloma, 11 odstotkov misli, da v celoti, 13 odstotkov pa, da zahteve niso upoštevane.

Nič čudnega torej, da se Slovenci načelno zavzemajo za referendum, da pa skoraj polovici še ni jasno, kako bi glasovali. Potem takem pričakujejo dodatnih, podrobnejših predstavitev, ki bi jim pomagale pri opredelitev. Za zdaj bi na glasovanju 31 odstotkov obkrožilo ZA, 22 odstotkov pa PROTI. Od stotih bi le štirje ostali doma, tudi ko bi bil referendum že razpisano.

nanaša le na obrambne naloge, temveč tudi na samozaštitne ukrepe v JLA, ki zadevajo varnost vojaških enot in objektov. O ustavnosti in zakonitosti tega dokumenta bo skupina še podrobnejše razpravljala, čeprav prve ocene kažejo, da slovenski narod in njegova suverenost nista bila ogrožena. Vsebino dokumenta bo ocenjevala zlasti z vidika načel pravne države in vloge oboroženih sil na sedanji stopnji v razvoju družbe. S svojimi stališči bo čimprej seznanila tudi javnost.

POPOTOVANJE OD LITIJE DO ČATEŽA

ČATEŽ, 12. novembra

– V spomin na Frana Levstika in na njegov znaten literarnoprogramski spis Potovanje od Litije do Čateža (1858) sta občinski konferenci ZSMS Litije in Trebnjega priredili kulturno-rekreativni pochod po približno dvajset kilometrov dolgi poti, po kateri je nekoč hodil Levstik,

minulo soboto pa okrog tri tisoč ljudi. Ti so se zbrali pred litijsko železniško postajo, si med potjo ogledovali razne znamenitosti in se na koncu zbrali v Čatežu, kjer jim je spregovoril dr. Matjaž Kmecl, ki je sam veliko prispeval k natančni rekonstrukciji poti.

(foto Janez Zrnec)

VROČE POLETJE V SLOVENIJI

SPECIALNA VOJNA PROTI SI.OVENIJI

Kdaj se je začela? Nekateri komentatorji v medijih obveščanja trdijo, da letos v marcu. Do neke mere je to točno. Toda iskra nezadovoljstva pa je tlela že dalj časa. V marcu se je le spremenila v žgoč plamen, ki je v Sloveniji povzročil izredno vroče poletje.

O čem je beseda: O reakciji nekaterih jugoslovanskih političnih faktorjev na vse izražanje slovenskega nezadovoljstva nad brezupnim ekonomskim položajem.

V tisku, ki prihaja iz SR Slovenije že par let sem lahko beremo vse bolj odprte kritike na račun finančnih ukrepov federalne vlade v Beogradu, zaradi katerih je tudi do sedaj uspešno slovensko gospodarstvo pričelo nazadovati. Veliko finančne goljušije razkrite v preteklem letu v podjetju Agrokomerc v Bosni in Hercegovini, v katere so bile vpletene osebnosti na najvišjih političnih položajih, je bil močan veter, ki je razpial žerjavico nezadovoljstva. Po tem je sledilo razpravljanje o spremembah federalne ustave. Te predlagane spremembe naj bi kot čarobna palica rešile vse ekonomiska in druge težave. V resnici pa so bile naperjene proti uzakonjenim pravicam republik in bi zagotovile obširne prednosti federacije.

Slovenska javnost je prisluhnila svarilom Društva slovenskih pisateljev ter drugih strokovnih organizacij ter prominentnih posameznikov. Zavedla se je, da sta v nepopravljivi nevarnosti slovenska samobitnost in slovenski jezik. Pojavila se je močna zahteva, naj slovenska vlada izvede referendum o sprejemu teh ustavnih sprememb ter se tako obveže na to, da bo pri odločilnem glasovanju zavzela negativno stališče do spornih točk predlaganih sprememb.

MLADINA DREGNE V SRŠENOVO GNEZDO

Revija "Mladina", glasilo Zveze socialistične mladine Slovenije (ZSMS), pa je dregnila v sršenovo gnezdo, ko je v svojih reportažah pričela razkrivati nepravilnosti v območju jugoslovanskih oboroženih sil in celo očitala bivšemu jugoslovanskemu vojnemu ministru, admiralu Mamuli, da je v Etiopiji prodajal orožje ter, da si je z uporabo vojaške delovne sile na jadranski obali zgradil lukusuzno počitniško vilo.

"Mladina" je zadela preveč blizu. Ranila je ugled sile, ki je po svoji strukturi in postopanju najbolj unitaristično nastrojena in se v sedanji celotni državni krizi smatra, da je edina preostala sila, ki je zmožna in dolžna očuvati Jugoslavijo pred razkrojem.

Kljub temu, da so problemi na Kosovu še vedno pereči, so te unitaristične sile v Beogradu takrat smarale, da je položaj v Sloveniji mnogo bolj nevaren njihovim aspiracijam. Saj je Slovenija mnogo bolj odprta in povezana z Zahodom, kot Albanci na Kosovu ter je prav tako intelektualno, gospodarsko in politično močnejša. Historičnem obravnavanju "slovenskega sindroma" v beograjskem tisku so sledila dejanja.

NOČ DOLGIH NOŽEV

V marcu je uredništvo "Mladine" hotelo objaviti članek "Noč dolgih nožev", v katerem je bilo opisano glede obstoja načrta o vojaškem udaru v Sloveniji. Na pritisk oblasti je "Mladina" sama umaknila članek. Toda govorice o vojaškem posegu v dogajanja v Sloveniji so se pričele hitro širiti. Pa ne samo govorice, celo fotokopije vsebine razgovorov, ki ga je predstavništvo slovenske komunistične organizacije v tej

zadevi imelo s komandantom Ljubljanskega vojnega okrožja in sekretarjem za notranjo upravo Slovenije.

Še bolj pa se je slovenska javnost razburila, ko se je izvedelo, da so vojaške oblasti zaprle urednika "Mladine" in kandidata za predsednika ZSMS, Ivana Janšo, zastavnika Jugoslovanske armade Ivana Borštnerja, novinarja Davida Tasića in Franca Zavrla.

TRDA ROKA "JAVNE VARNOSTI" POVZROČI OGORČENJE

Ob preiskavi uredniških prostorov "Mladine" in aretaciji so se varnostni agenti obnašali dokaj misteriozno in necivilno. Nikomur od aretiranih ni bila dovoljena pomoč javnih odvetnikov. Z izjemo Zavrla so bili vsi končno odpeljani v vojaške zapore, kjer jim niso bili dovoljeni nikakršni stiki z zunanjim svetom. Ni jim bila dovoljena zdravstvena pomoč civilnih zdravnikov in celo zastopnikom Rdečega križa ni bilo dovoljeno, da jih obiščejo.

Novice o vsem tem so ogorčile slovensko javnost in jo spodbudile za protiakcijo. Osnoval se je Odbor za varstvo človekovih pravic, ki je pričel delati na tem, da se obtoženim sodi po civilnem zakonitem postopku. Ta odbor je v kratkem času zbral v svojo podporo preko 70.000 podpisov posameznikov ter preko 1000 javnih organizacij. V Ljubljani so pripravili množičen protestni shod na Trgu revolucije (nekdanjem Kongresnem trgu) pred univerzitetnim poslopjem. Tega shoda se je udeležilo več tisoč ljudi. Ljubljanska RTV o njem ni poročala, medtem, ko so na beograjski TV podali o njem reportažo, ki pa je bila enostranska in polna neresnic.

Potem, ko so srbski časniki zadostno prepričali srbsko javnost o nekaki "kontrarevoluciji" v Sloveniji, o "napadu na Jugoslavijo" in o neki "specialni vojni" proti skupni državi, so prišla na dan tudi uradna obvestila o "vojaškem udaru".

TUJINA OPAZUJE

Novice o problemih v Sloveniji so prestopile tudi meje Jugoslavije in povzročile dokaj komentarjev. Iz uglednega časopisa "Frankfurter Allgemeine Zeitung" je bil v "Naših Razgledih" v Ljubljani 8. julija 1988 napisan članek, v katerem je bilo med drugim navedeno:

"Pod vodstvom takratnega obrambnega ministra Mamule se je 25. marca sestal "vojaški svet", telo, ki je sestavljeno iz najvišjih generalov in funkcionarjev obrambnega ministrstva. Vojaški svet je po ostrem Mamulovem referatu sprejel "ocene", v katerih so menda ponovili vse pretirane izraze, ki so se že prej pojavili v časopisni kampanji. Ljubljanski vojaškiemu poveljniku generalu Višnjiću so naročili, naj se s slovenskim notranjim ministrom Ertlom pogovori o določenih vidikih "kriznega položaja" in o možnih ukrepih. Do tega pogovora je očitno prišlo neposredno po seji vojaškega sveta, kajti 28. in 29. marca se je sestalo predsedstvo jugoslovanske partije z namenom, da bi tudi samo sprejelo "ocene".

'Na tem zasedanju je prišlo do škandala. Slovenci s Kučanom na čelu, niso hoteli sprejeti ne stališče vojakov, ne enako napadalnih predlogov zveznega predsedstva...'

"Kučan je rekel, da ne more sprejeti predlaganega dokumenta, ker so ocene v njem 'nesprejemljive, neobjektivne in nerealne', češ na takšni podlagi v Sloveniji ni mogoče delati politike, še zlasti ne, če je rečeno, da je v Sloveniji 'kontrarevolucija'...."

"Kučan je potem vzel na muho "vojaški svet"? Rekel je, da nihče ni vedel

za akcije tega telesa, ne predsednik partije Krunič, ne predsednik predsedstva države Mojsov, ne predstavnik Slovenije na najvišjem državnem organu Dolanc. Predsedstvo SFRJ je vrhovni poveljnik oboroženih sil. Kučan je vprašal: "Ali to pomeni, da je vojaški svet poseben organ političnega življenja v deželi, da sme samostojno sprejemati tako daljnosežne politične ocene?" Kučan je zahteval pojasnilo.

Potem je Kučan potrdil, da je ljubljanski vojaški poveljnik dobil direktno navodilo, naj vzpostavi stik s slovenskim notranjim ministrom. Vprašal je, ali bi bili sposobni držati pod kontrolo položaj, ki bi nastal, če bi prišlo do aretacij. Obstaja mnenje, da bi ljudstvo potem šlo na ulice in v takem primeru je vojaški komandant dolžan sebe, vojašnice in vojaške osebe zavarovati; in lahko nam pomaga. Kučan je dejal, da se je pogovarjal z Dolancem in samoumevno je, da sta oba zavrnila takšno diskusijo. Slovenski organi niso bili obveščani o postopkih, ki jih armada načrtuje. "Zato tu najostreje protestiram proti takšnim postopkom, ne zaradi poveljnika, ki je ravnal korektno, temveč proti takšni praksi, kajti takšna praksa lahko družbene odnose in položaj političnih subjektov v temelju spremeni".

Kučan je opozoril tudi na mednarodne posledice takšnih manipulacij.....

PROCES V LJUBLJANI – TEST ALI GENERALNA VAJA?

Na pritisk slovenske javnosti so vojaške oblasti objavile, da so otoženci obdolženi kraje tajnih vojaških dokumentov, z namenom, da jih objavijo v "Mladini".

Vsi naporji, da otožence sodi civilno sodišče so bili zaman in 18. julija se je pričelo sojenje na vojaškem sodišču v Roško ulici številka 2. Otožence so že na vsezgodaj pripeljali na sodišče iz zaporov v izolaciji in pod vojaškim nadzorom. Dostop na razpravo so ob pričetku dovolili le sorodnikom otožencev, delegaciji katere za kazensko pravo pri ljubljanski univerzi, trem novinarjem in malenkostnemu številu javnih predstavnikov. Že čez uro pa so odpravili iz sodne dvorane vse, razen najblžnjih sorodnikov.

Sodišču je predsedoval polkovnik Vlaisavljevič, ob njem pa so bili še en sodnik in trije porotniki. Seveda vsi člani vojske. Odvetnik Demšar, edini civilni odvetnik, ki je branil Zavrla, je zahteval, da sodna razprava poteka v slovenščini. Predsednik je to odklonil in odslej so sodniki, tožilec in vojaški branilci uporabljali srbohrvaščino. Otoženci pa so zahtevali in dobili tolmače.

Vojaški tožilec je bil Polkovnik Živko Mazič, ki je že pred čitanjem otožnice predlagal naj se izključi javnost, češ, da sodni postopek teče zaradi izdaje vojaške izdaje vojaške skrivnosti. Vsi otoženi in njihovi zagovorniki pa so menili, da za to ni razlogov, češ da dokument, ki je predmet razprave ne predstavlja vojaške skrivnosti in je brezpredmeten, ker so okoliščine o katerih govorji že spremenjene.

Drago Demšar, edini civilni je glasno protestiral in bil potem na ukaz polkovnika Vlaisavljeviča nasilno odstranjen iz sodne dvorane. Tako se je potem postopek vršil brez prisotnosti javnosti.

Še največ podrobnosti, in še te zelo omejene, o celem poteku razprave je povedal novinarjem Franci Žavrl, ki ni bil priprt in se je koncem vsakega dne vračal domov. Že prvega dne, po nasilni odstranitvi njegovega odvetnika, je Žavrl zahteval, da se predsednik sodišča, polkovnik Vlaisavljevič, odstrani iz te funkcije, ker je s svojimi postopki pokazal pristranost in ker ni spoštoval člena 212. ustawe SR Slovenije, po katerem morajo vsi državni organi na območju Slovenije uporabljati slovenski jezik.

Marijan Peršić

nadaljevanje prihodnjic

Naš Intervju

POGAČNIK OSTANE POGAČNIK

Violinist Miha Pogačnik je po rodu Slovensec, ki živi v ZDA in je ustanovitelj festivalov IDRIART; organizacije, ki skuša s pomočjo umetnosti poglobiti človeka, zbliziti narode in opozoriti na problematiko današnjega sveta. Kratica IDRIART pomeni Inštitut za razvoj medkulturnih odnosov s pomočjo umetnosti.

Miha Pogačnik je s svojo filozofijo in prepričanje v osebno moč posameznika, da spreminja svet, preizkusil leta 1981, ko je v Chartresu v Franciji organiziral glasbeni festival, ki je bil tako uspešen, da je postal letni dogodek. Tako je začel Pogačnik uresničevati svojo vizijo o kulturni organizaciji, ki bi lahko preskočila vse politične ovire in na osnovi umetnosti povezala ljudi različnih narodov in kultur vzhoda in zahoda ter severa in juga.

Konec oktobra je bil naš rojak spet v Melbournu, kjer je v treh koncertih s pianistko Deidre Irons predvajal Beethovenove Sonate. Po koncertu sem se z njim srečala in ga vprašala, kakšen je smisel in namen festivalov.

"Začelo se je pravzaprav s tem, da sem si želel, da bi publike delila isto odgovornost in prednosti, ki jo ima umetnik, ki je kot kulturni ambasador spoštovan in lahko neoviran potuje po celiem svetu ter si pridobi na tisoče prijateljev. Želel sem, da se vse to prenese tudi na publiko; torej, da ne potuje le umetnik, ampak da publica potuje z njim.

Zato so festivali postavljeni v kraje, kjer je preliv od vzhoda do zahoda oziroma od severa do juga oslabljen, saj je danes umetnikova naloga ne le koncertiranje, ampak tudi, da poseže v problematiko časa in da z umetnostjo zblizuje ljudi. Tako smo sedaj vsako leto v Sovjetski zvezni, na Poljskem, v Pragi, Budimpešti, že pet let je festival na Bledu, v Latinski Ameriki, na Kitajskem, pripravljamo pa ga tudi v Botswani v Južni Afriki, na Filipinih v Manilli, kjer bodo sodelovali tudi domaći umetniki ter v Avstraliji v sodelovanju z domorodci.

Ravno zdaj pripravljamo festival v Amazonskem območju Brazilije, ker je pomembno, da se lotimo tudi ekologije; saj sta umetnost in ekologija narave notranje zelo povezani.

Na ta način skušamo z umetnostjo ustvariti temelj zblizevanja narodov. Sklenili smo, da će določen predel sveta zaradi pomanjkanja trdne valute ne more sodelovati, bomo pač umetniki in publika potovati k njim. In po sedmih letih Idriarta imamo že kar veliko žetev; na festivalih je

Violinist Miha Pogačnik in spremljevalka na klavirju Deidre Irons iz Nove Zelandije.

bilo doslej okrog 22.000 ljudi in od tega je skoraj polovica potovala izven meja svoje domovine. Pričakujemo pa še večje uspehe, saj planiram do septembra 1990 še 13 festivalov."

Kakšni so vaši načrti za prihodnje leto? Prej ste omenili Južno Ameriko?

V prvi polovici julija bosta v Južni Ameriki povezana dva festivala. Prvi bo v začetku meseca ob ustju reke Amazone v mestu Belem (kar pomeni Betlehem po slovensko) do Para. Ta kraj smo izbrali zaradi problematike svetovnega obsega, zaradi uničevanja amazonskega pragozda in zato, ker je v Belemu čudovito gledališče in veliko kulturnega življenja, precej pa je tudi folklorne domorodske kulture tamkaj živečih amazonских Indijancev. Tam se bo zbrala domača publika in umetniki, prišli pa bodo ljudje tudi iz Južne in Severne Amerike, iz Evrope, ena skupina pa bo prišla tudi iz Avstralije. Morda pa bo med njimi tudi kakšen Slovensec? Potem se festival seli naprej v Lima v Peru. Zadnji del festivala se bo odvijal v mestu Cusco in na Machu Picchu, ki ga imenujejo tudi The lost city of Incas – zgubljeno mesto Inkov. Tja pride tudi vnuč arheologa Binghama, ki je mesto ponovno odkril. Ben Bingham je moj dober prijatelj, sodeluje pri Idriartu v ZDA in bo prišel z nami, da bo povedal nekaj o svojem staremu očetu.

Upam, da bo res kakšen Slovečec prišel na festival v Južno Ameriko. Kaj pa vam pomeni biti Slovenec?

Sicer sem rojen v Sloveniji in sem Slovensec, vendar živim v ZDA že od leta 1973, zato ne čutim kakšne posebne pridelnosti. Če se Slovenci prikažejo na mojem koncertu, sem seveda počaščen. Čudno se mi zdi, da jih je prišlo tokrat

tako malo na koncert v Melbournu. Ampak, tako pač je! Vendar mislim, da je škoda, da se pod Slovenstvom pozna sa-

ČIM MANJ TELEVIZIJE IN ELEKTRONSKIH IGRAČ

mo naša narodno-zabavna glasba; če se kdo trudi za visoko umetnost, pa zanimala ni.

Ko sem prvič videla program Idriarta, mi je prav posebno padla v oči črka "Č" v vašem priimku. Vi ste eden redkih, ki ste obdržali "Č" tudi v tujini.

Ja, to pa zahtevam, da Pogačnik ostane Pogačnik.

Veseli me, da tako uspešno prirejate festivale in zblizujete ljudi. Zdaj vas pa prosim še za nekaj besed, za kakšno sporočilo za nas Slovence v Avstraliji.

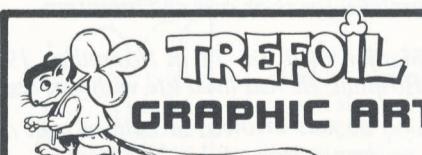
Moja velika želja je rešiti in ohraniti kulturo, ki je v današnjem času – prepojenem z elektroniko, še posebno v nevarnosti, da se barbarizira. In v tem smislu prosim slovenske matere, da ne dovolijo, da bo televizija postala varuška njihovih otrok; da naj otroci sploh ne gledajo televizije, ali naj jo gledajo čim manj. Kajti to samo uničuje živiljenjsko moč in se škoda pokaže šele, ko so otroci v puberteti ali pa še kasneje. Zato čim manj televizije in elektronskih igrač in čim več umetnosti doma. Naj se otroci učijo igrati na instrumente, saj je zelo pomembno, da se v ranih letih seznanijo z dobro glasbo, ki jih bo varovala pred škodljivim vplivom televizije in elektronskih igrač.

Pogovor pripravila Elica RIZMAL

TANKIDS

VI HARTMAN
dress designer

8 Sulby Pl., Tullamarine, 3043
Tel. 330 3980

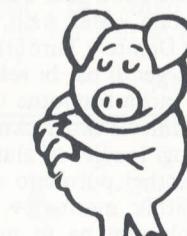

Specialising in all print ready art work and graphic designs.

Vasja Chuck

115 KARINGAL DRIVE,
GREENSBOROUGH, 3088
TELEPHONE: 434 5768

ROJAKI, KI ŽELITE PRISTNIH KRAJSKIH ALI SLOVENSKIH PLANINSKIH KLOBAS IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA'..

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS

PTY. LTD.

209 – 215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel.: 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

SLOVENSKA VESELICA, DANES IN NEKOČ...

Ko zadnje čase posedam na tej ali oni slovenski zabavi, mi spomin nehote se že nazaj v tiste čase, ko je naša majhna slovenska družinica prirejala prve domače "veselice" v Melbournu in okolici. Ja, to so bili časi pričakovanja...

Peščica marljivih organizatorjev je po celodnevni delu hitela na srečanja, sestanke in pogovore, ki so trajali dolgo v noč. Odločiti je bilo potrebno prostor, poskrbeti za muzikante, okrasiti dvorano, najeti ves pribor, hrano, pičajo in še bi lahko naštevala. In končno je prišel ta težko pričakovani večer in ko se je vsa slovenska družba zbrala v najlepših večernih oblekah v Kensigonu, Prahranu in pozneje v Broadmedowsu ali celo Melbournu v Town Hallu. Prostega sedeža sploh ni bilo. Rojaki so prišli od vsepov sod in to v večini z vlaki, avtobusi, tramvaji, taksiji, le malo jih je prišlo z osebnim avtomobilom, pa še ta je bil vedno natrpan z veselo družbo. Še danes se sprašujem, kako so vsi izvedeli za vse te prireditve, saj telefona tudi ni bilo pri vseh družinah, kaj šele vozila. Takrat smo ročno tiskali obvestila in prve liste 'Vestnika,

in če se dobro spominjam je to bilo pri Hartman-Carovi družini, in še kje drugje po privatnih domovih. Le kako so vsa ta obvestila in vabila prispevala na prave naslove naših rojakov, saj so na začetku večinoma živeli le v skromnih, majhnih sobicah.

Prve slovenske veselice so privabile skoraj slehernega rojaka, saj je to pomenilo veselo srečanje, nekaj prijetnih uric kramljanja in sproščenosti ob prijetnih zvokih. Spominjam se, da so te veselice združile marsikateri mladi par, ki danes že ziblje svoje vnučke. Med takratnimi plesalci so prevladovali v večini fantje. In to je bil res hec – vsakokrat ko je glasba zaigrala je po dvorani kar mrgolelo moških plesalcev, ki so krožili po plesišču in si vneto iskali plesalko. Privlačna dekleta so se kar otepala oboževalcem, najbolj izbirčne pa verjetno še dandanes izbirajo...

Ne bi hotela prezreti še drugih pomembnih srečanj in piknikov v Plenty, Phillip Island, Mt.Macedon...

Tako je bilo nekoč. Vse to je dalo povod

in temelje našim današnjim lepim slovenskim domovom, o katerih smo takrat še sanjali.

Slovenski domovi so postavljeni. Obenem smo zgradili tudi pravo slovensko cerkvico in gradnja doma počitka se približuje saj bo končno nudil zatočišče marsikateremu izmed nas.

Veselica je. Svet sem se je udeležila. Sedim pri mizi, ki smo jo kupili Slovenci, v prostoru, ki so ga zgradili s slovenskimi močmi in na zemlji, ki je kupljena s slovenskimi žulji. Želim se pogovarjati, izmenjati misli s prijateljem, a glasba naju moti, pa čeprav je zelo prijetna, zato umolkneva, malce zapleševa, največ pa premišljujeva o tistih lepih časih, ki smo jih preživili leta in leta na takih in podobnih slovenskih večerih. Res se je vse spremenilo. Časi, jaz, ljudje. Sprašujem se kako in kaj bo čez dobro desetletje, ko bodo noge polne revmatizma in naša ušesa bodo vse teže prenašala ropot v dvoranah? Poleg tega se pa še zavedamo, da naši potomci, kljub ljubezni do nas, ne bodo gojili istih ciljev? Ali bodo naši s trudem in ponosom zgrajeni domovi postali breme nam, kar od časa do časa že dokazujo prazni sedeži na današnjih slovenskih veselicah. Še je čas, da pomislimo in morda primer-

jamo društveno življenje s privatnim. Skoraj sleherni izmed nas staršev želi, da naši potomci nadaljujejo z našim delom, tako v osebnem kot v poslovnem življenu. Moti nas zakaj-ni tako v družabnem? Naš odgovor je, da smo zrastli v popolnoma drugačnem okolju, tako družinskem kot družabnem. Nekakšna moralna naloga in želja sleherne slovenske matere pa je, da izroči svojemu rodu čim več že podedovane slovenske tradicije. Upamo, da smo v zadnjih tridesetih letih ali manj, to dedičino pravilno izročali našim potomcem tako, da bo to prehajalo iz roda v rod. Primer tega nasledstva danes srečujemo v Ameriki v že tretji ali četrte generaciji slovenstva. Ti otroci govorijo jezik dežele, v kateri so se rodili, toda v njihovih srcih so bogati zakladi slovenskega porekla, kar občutiš takoj ob prvem srečanju z njimi. Razvidno iz tega je, da je želja slehernega potomca ostati blizu svojih korenin, vendar na svojstven način. Prišli smo do tam, kjer je nujno, da prepustimo vajeti našim mlajšim in se pri tem zadovoljiti s tem, da bodo vezi z tradicijo ostale v njihovi dejavnosti, vendar moramo razumeti spremembe, ki jih bomo doživljali v sožitju z mladimi. V nasprotнем primeru bodo naši lepi slovenski domovi samo nagrobeni spomeniki naše prve generacije.

Helena Leber

SVETI MIKLAVŽ

Nekateri otroci se zelo veselijo meseca decembra, saj jim ta mesec prinaša ogromno različnih darov od igačk, učil, hrane, oblike in še bi lahko naštevali. V Melbournu to vlogo že vrsto let opravlja znani Miklavž – Ivan Mejač, ki zna otroke že v začetku meseca razveseliti z darovi, nekatere pa opozori in jim celo zažuga, naj le bodo v prihodnje bolj pridni in ubogajo svoje starše.

Res je, da sv. Miklavž nosi darila (ponekod mu na predvečer 6. decembra nastavijo krožnike, druge čevlje, škornje, pa tudi koške), vsaj njega dni jih je, ta starodavna šega pri nas med Slovenci ni povsem izginila, a tudi v šoli smo se nekdaj poskušali zmazati na miklavževe tako, da smo napisali na tablo: "Kadar sv. Miklavž goduje, se v šoli ne sprašuje." No, kdaj je to "vzgalo", kdaj pa ne, in če ne, so padali cveki. Res je tudi, da v decembru marsikaterega otroka obdarijo kar tri mitološka bitja: Miklavž, Božiček in dedek Mraz.

Miklavž obdaruje otroke, toda le pridne, poregne pa prepusti svojim kosmatim spremļevalcem, hudičem ali parkeljnem. Že od 11. stoletja je ta šega uveljavljena v zahodni in vzhodni cerkvi. V vzhodni cerkvi, v armenski, bizantinsko-grški in ruski ortodoksnih cerkvih, je celo najbolj popularni svetnik, takoj za Marijo. V njegovo čast so sezidali mnogo cerkva, samo na Slovenskem mu je posvečenih od vseh svetnikov največ cerkva, blizu 200. O Miklavžu vemo le bolj malo. Gotovo je le, da je bil Nikolaj (po slovensko Miklavž) rojen okoli leta 270 v pristaniškem mestu Patara v Mali Aziji, bil je škof v Mirri (danes Demre v Turčiji), umrl pa je leta 324. Po legendi naj bi rešil tri hčere siromašnega moža sramotne usode, ko jim je ponoči prinesel skozi okno tri kepe zlata, ali pa drugi inačici tri zlata jabolka in jim tako priskrbel potrebitno doto. Miklavž je tudi zavetnik mornarjev, torej tudi čolnarjev, ob tem pa še mlinarjev, pekov, voskarjev, lekarnarjev, trgovcev, krojačev, tkalcev, odvetnikov, predvsem pa šolarjev in študentov – škof Miklavž naj bi obudil v življenje tri popotne študente, ki jih je umoril hudobni krčmar. Verjetno so našmljenci, ki spremljajo Miklavža, nekoč predstavljalji duhove prednikov in demone rasti, ki so se v tem sredozimskem času vračali v ta svet in odločali o pridelku in letini. Ljudje so si nadeli preobleko, masko in se v njej skušali približati umrlim prednikom – kurent z Dravskega in Ptujskega polja je njihov tipičen naslednik.

A TRIBUTE TO MARIJAN OPPELT

Marijan was born of Slovenian parents in Trieste in 1933 and raised in that city. As a young man in the early 50's he became involved in journalism and various voluntary cultural activities. Prior to leaving for Australia himself, he worked in Trieste for the Intergovernmental Committee for European Migration. Even at this early stage of his life certain strong characteristics appeared:

*He was ambitious.
He was a man of integrity.
He was unselfish.
He was self motivated.*

Marijan migrated to Australia in 1955 and immediately had a need to maintain close cultural contact with his native homeland, Slovenia. He joined a group of Slovenian migrants who had the same need and together they formed the first Slovenian Association in Australia. He was also given the honour of being appointed as a life long Trustee of the Slovenian Association of Melbourne.

Uradna katoliška cerkev je te šemljence pregnjala, in ker jih ni mogla docela izriniti, jih je sprejela in prekrila s krščansko preobleko in vsebino. Dobri sv. Miklavž je delil pridnim in ubogljivim otrokom darove, parkeljni in hudiči v Miklavževem spremstvu pa so strašili poredne in nagajive.

Ponekod na Slovenskem pa niso pozvali posebljenega Miklavža, temveč so mu le nastavljal košare in napisali svoje želje, da bi jim prinesel orehov, lešnikov in jabolk. Videti je, da je Miklavž otrokom predvsem prinjal le take dobre, z razliko od Božička, ki je prinesel bolj praktične stvari: smuči, sani, puloverje, rokavice ali nove hlače. Vendar tudi Miklavž ni šlo vse kot po maslu. Po reformaciji so Miklavža odpravili po vseh protestantskih deželah, za časa Cromwella (17. stol.) so ukinili tudi proslavljanje Božiča, no, moderno proslavljanje Miklavža, na zahodu ga večkrat enačijo z Božičkom, pa je oživelio šele leta 1823, ko je newyorski profesor Clement Clark Moore napisal krajšo pesem Obisk svetega Nikolaja, ki je izšla v lokalnem časniku. Nihče ni takrat niti slutil, kako se bo teh 56 vrstnic priljubilo otrokom vsega zahodnega sveta. Ilustratorji so ga upodobili kot dedka z dolgo belo brado, v rdečem, belo obrobljenem kožuhu, na glavi pa ima rdečo kapo s cofom, a na hrbtni vrečo z darili. Sveda Zahod ne bi bil Zahod, če ne bi ponujene priložnosti obdarovanja ob koncu leta sprejel z obema rokama, in tako se že stoletje in pol obračajo milijoni in milijarde konvertibilnih denarcev. In na koncu srečni skoraj vsi, trgovci in kupci, prvi bolj, drugi manj, a otroci najbolj.

His love for journalism and cultural activities came to the fore again when became a dedicated Editor from 1958-1960 of the Slovenian language Newsletter VESTNIK which translated means Messenger. This humble newsletter has now become a monthly newspaper which though it has a low circulation, is distributed throughout Australia and various other countries around the world.

Marijan was elected President of the Association for the years 1958/1959. It was during this time that he secretly courted his wife - to - be, Maria, who was then Association Secretary. No one at committee level knew of this and all were surprised to learn in February 1959 that Marijan and Maria were married by Father Basil.

Marijan and Maria raised two children, Helena and Martin during the 1960's and 1970's. He was always a devoted family man. Marijan also set about on a career path which would take him to a very senior position within the public service. He achieved this with the handicap of not having been educated in this country.

The characteristics I mentioned earlier were stronger than ever as time went by. In spite of all the hardship he and every migrant had to cope with: cultural shock, difficulty in obtaining jobs, little or no assets, language difficulties etc, he had time not only for his family, setting about on a career path but also for the voluntary cultural and social activities of the Slovenian Association Melbourne. For this the Association will be always grateful.

In 1984, Marijan was forced to retire due to ill health and since then has been in and out of hospital for treatment. He formed a bond with Dr. Dowling and staff at the Royal Melbourne Hospital to whom the Oppelt family will be eternally grateful for their care and attention.

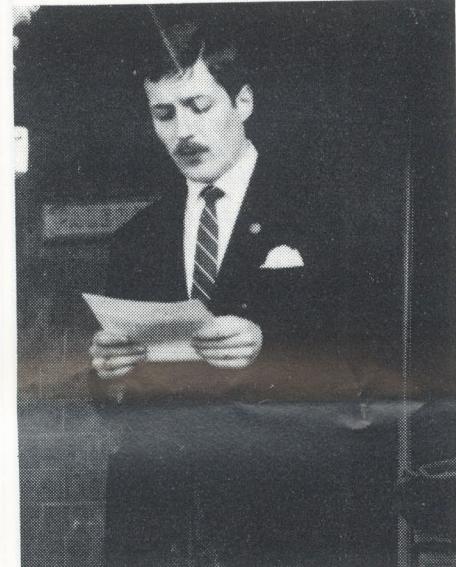
Marijan died on 11 th November, 1988 at the age of 55, at the Royal Melbourne Hospital. He had lived life without regrets:

- he was involved in cultural and other voluntary activities
- he was successful in his career
- he was devoted family man
- he was part of small group which formed the Slovenian Association Melbourne.

The Association the Trustees and I (as a co-trustee) pay tribute to this man who lies here in our midst. We extend our deepest sympathies to Maria, his beloved wife and children Helena and Martin.

MAY HE REST IN PEACE

Stanko Penca

Predstavljamo Vam...

Darko Postružin

Karate je borilni šport z golimi rokami in prihaja iz Okinave, z največjega otoka v otočju Riukiu, vendar so ta šport na Japonskem razvili že prej. Pri karateju uporabljajo za boj skoraj vse dele telesa, vendar so akcije le nakazane.

Darko Postružin sodi med dobro znane karateiste, saj je dosegel črn pas "drugi dan". S karatejem se je začel ukvarjati s sedemnajstimi leti, ko je začel prvi letnik kovinarske šole. Takrat je tudi preko prijateljev izvedel, da obstaja šola za karate v Velenju. Veliko časa in truda je vložil, da si je pridobil to stopnjo. Sedaj že šest let poučuje karate v Melbournu.

Pot v Avstralijo ga je zanesla prej štirinajstimi leti. Po poklicu je kovino-strugar in s svojo družinico živi v Lalarju.

Kaj te je privelo do tega, da si se odločil za karate?

Sprva sploh nisem nič vedel o kvalitetah tega športa. Preko prijateljev sem izvedel, da obstaja šola karateja, pa sem se vpisal. Takrat nasje bilo 100 vpisanih. Po enem letu pa nas je končalo samo deset. Spominjam se, da so bili treningi zelo zahlevni in naporni.

Kako si nato napredoval in kakšen pas si najprej dosegel?

Že po šestih mesecih sem priboril rumeni pas, nato v enem letu pa dosegel zeleni pas.

Koliko časa moraš dobro trenirati, da dosežeš posamezno stopnjo in koliko je teh stopenj?

Vsaka stopnja ima svojo barvo oziroma pas in za vsako stopnjo vloži približno šest mesecev treninga. Vsak začetnik začne z belim pasom (to je 9. stopnja in imenujemo 9. dan) sledi rumeni (8. dan), oranžen (7. dan), zelen (6. in 5. dan), moder (4. in 3. dan) ter rjav (2. in 1. dan). Na koncu lestvice je črn pas, za katerega moraš še eno leto dodatno trenirati. Nato se lestvica spet obrne in stopnje razvrščamo od ena oziroma (1. dan) navzgor.

Kdaj lahko postaneš inštruktor ali učitelj karateja?

Ko dosežeš zelen pas in to je navadno po treh letih treninga.

Po prihodu v Avstralijo, kje in kako si nadaljeval s karatejem?

Sprva sem živel v Tasmaniji in vpisal sem se v Shodokan karate pod vodstvom znanega japonskega karateista učitelja Hirikazu Kanazawa. In takrat sem dosegel črn pas prvi dan. Moj uspeh je pripomogel, da sem začel nato poučevati karate kot predmet telesne vzgoje v LaTrobe Univerzi v Hobartu. Moji takratni učenci so na tekmovanju vseh teh klubov v Avstraliji dosegli najboljše tretje mesto za Tasmanijo.

Iz Tasmanije sem se nato preselil v Melbourne, saj me je vedno vleklo v večje mesto, kjer so se mi ponujale možnosti, da sem si odprl svoj klub v Keon Parku.

Kakšna je tvoja najboljša zmaga?

"The best fighting spirit award" ali kakorkoli bi prevedel po slovensko – to je moj najboljši osebni dosežen rezultat. To priznanje sem dobil leta 1981.

Kaj je pravzaprav bistvo tega športa?

Karate sodi med borilne športe in vedno, ko se sliši ta beseda, takoj pomisliš na nekaj agresivnega. Vendar se karate deli na športni in tradicionalni karate. Sam sem začel s športnim karatejem in po več letih treninga sem se bolj pogobil. Karate sem začel doživljati tudi notranje. Kasneje sem se prav zaradi tega odločil za tradicionalni karate, ker sem spoznal, da je ta bogatejši in popolnejši. Pa tudi nikoli nisem sam imel take želje po izkazovanju svojih moči. Tudi pri svojih učencih želim, da se pravilno upeljejo v kvalitete karateja. Velikokrat si mislim in se že vnaprej bojim, da bom od kje slišal kakšno napeto in razburljivo kriminalko o nekomu, ki je moj učenec in se je pretepal nekje na ulici ali v šoli, a na srečo se to še ni zgodilo. In prav to je tisto, v čemer je ta posebnost in bistvo karateja, pri katerem se naučiš obvladovati svoje telo in svoja čustva. Da to dvoje pravilno združiš. Nekateri tega ne znajo kontrolirati, zato se pri nekaterih čustvenost ali fizičnost izraža v ospredju. Meni karate veliko pomeni, ker se s to pomočjo učim dobrih lastnosti v življenju. Ker sem se že mlad začel ukvarjati s tem, lahko rečem, da mi je ta šport veliko pomagal, da sem se usmeril na pravo pot v življenju in do-

Darko Postružin v pozici tigra.

segel svoj cilj. Pri tem res ni zabave, ker so treningi težko in naporno delo. Vselej moraš biti fizično in še posebej psihično pripravljen.

Kdo se lahko vpiše za karate oziroma katere starostne skupine so najpogosteje?

V šolo karateja se lahko vpiše vsak. V naši skupini je vpisanih veliko otrok od devetega leta starosti dalje. Osebno priporočam, da se vpišejo otroci nekje v trinajstem letu starosti. Vsi začetniki začnejo seveda z belim pasom. In seveda najuspešnejši lahko dosežejo tudi črn pas, to je naprimer po 4 letih.

Ali so med karateisti tudi ženske?

Seveda, pa še kako uspešne so. Lahko rečem, da so boljše še od moških. Največ žensk se ponavadi odloči za karate zaradi samoobrambe. Definicija samoobrambe pri karateju pa je, da lahko prepreči prepir, ne da bi uporabljal fizične moči. Ko se znaš psihično kontrolirati, potem se lahko tudi fizično.

Kje imaš svoj klub?

Treninge imamo v Elthamu North Community Hall -u ob pondeljkih in sredah od 6. ure dalje.

V čem je posebnost discipline Shodokan?

Shodokan je ena najstarejših disciplin v karateju in ima značaj tigra. Shodo pomeni odprta pest, kan pa stil. Na Japonskem obstaja kar 50 vrst teh stilov.

Kaj in kako misliš v bodoče?

Moj cilj in osebno doživetje obenem bo to, da moji trije najboljši učenci položijo za črn pas in tako lahko postanejo

"To je torej tvoj pozorni, senzibilni in značajni superman?"

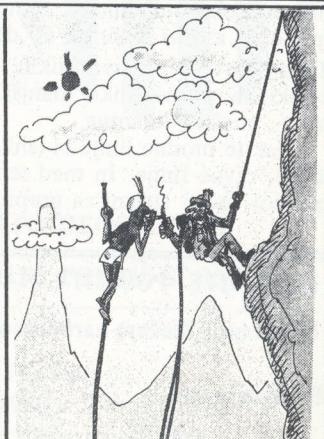
Otroška

Jaz pa vem, kako oči in mami dobita otroka... se pohvali petletni Mihec Janezku.
– Kako pa?
– Očka objame in poljubi mamico in čez nekaj mesecev dobita otroka.
– O, potem ga bomo pa mi kmalu dobili pri sosedu...
– Kako to?
– Očka in sosed sta bila zadnjič pijana, na poti iz gostilne domov pa sta se objemala in poljubljala...

Janez se s svojim zarjavelin fičkom ponosno pripelje do črpalk in reče prodajalcu: »Pol tank.« Prodajalec se kritično ozre po vozilu in pravi: »Ali mislite, da bo res še zmogel toliko kilometrov...?«

— • —

»Jaz sem prek ušes zljubljen v vas, Darka...«
»To Tone tudi vedno pravi.«
»Že, ampak jaz imam večja ušesa...!«

English Section

TO MY LOVER, MY MAN

If I could, I really would:
give you all of me, for now and ever...

My lips taste sweet only
when kissed by yours,
my eyes shine bright -
when I'm with you,
my mind so peaceful,
when you hold me tight,
and my body so full of love,
when yours is pressing close to mine!

But you see, my love,
our lips are also made to talk,
our eyes must read and search,
our mind sparkles in everyday chaos,
and our bodies run and work or walk about ...

If I could, I surely would:

Stop using words that speak of work,
stop tiring my eyes on everyday chores,
stop the mind running over a thousand problems,
and place my body in your arms, suspended in
happiness ...

But my love, surely you see,
the vicious circle of duties never ending,
the world is not just you and me!

So here's my prayer:

So here's my prayer:

Take all of me, BUT LET ME BE –
a little bit of everything that life demands of me!

Danijela Hlis-Thirion

LETS GET OUR FACTS STRAIGHT

Reply to
LETS GET PHYSICAL (october issue)

Yes, Michael Lesnak, a few of us felt the same way as you so we did something about it not only talk. Money had to be raised so it was agreed that most monies raised by the Miss Jadran Quest be spent in ashphalting the court. By the way Erica Lesnak Miss Runner Up for Miss Jadran 1987 is Michaels sister, therefore the Lesnaks have directly helped in upgrading the court. There still was not enough money so the soccer Committee contributed some of its hard earned funds, the remaining money came from the Club itself.

Let me state here to remind those that have forgotten and to those that may not know, any money that is raised for the club is done by people willing to give freely of their time and energy and the way that it is spent is carefully discussed, assessed and voted upon.

Therefore to conclude, some have been "physical" and are still very active in developing sport and other Club facilities. But thank you Michael Lesnak for stating something we believed was right, the Youth are interested in the Club and its sporting activities – so now Michael the court is available to be used and enjoyed during those long Summer Days. DEUCE, ADVANTAGE, GAME, SET and MATCH

Lee MADDISON

ZIMA 89 – MODNI UTRINKI IZ PARIZA

Mi še dodobra nismo zakoračili v letošnje poletje, ko se na severni polobli že pripravljajo na zimo. Posebno zgodnji so modni kreatorji, ki že sredi poletja hitijo s pripravami, da bi nam čim prej pokazali nove modne linije za prihajajočo sezono. Za danes smo pripravili krajsi članki o tem, kaj nam ponuja Pariz za zimo 89.

Že takoj na začetku naj poudarimo, da prinaša zimska moda dosti nasprotij tako pri modnih linijah kot v stilu oblačenja. Modni kreatorji ponujajo veliko izbiro.

Zimska moda prinaša "uniformni" stil v oblačenju – tu prevladuje zmečkan gabarden ter tkanine in volneni izdelki, ki izgledajo izprano in obledelo, vse pa je okrašeno s kovinskimi zakovicami, značkami, generalskimi vrvicami in našitki. Jakne in jopice imajo podložena ramena, kot zaplate velike žepne ter dosti krznenih dodatkov. Lahko bi rekli, da so ti modni utrinki namenjeni mladim. Seveda modni kreatorji niso pozabili na poslovne ženske. Moderni so hlačni kostimi, ozka krišna z visokimi, poudarjenim pasom, moderne bluze z naborki. Ponujajo nam tudi razne kombinacije ozkih kril z dolgimi, dvoredno zapetimi sukniči z obvezno podloženimi rameni. Moderni so tudi plašči – kratki in široki ali dolgi in ozki. Izbera je tudi pri ovratnikih, ki so lahko veliki ali pa nekoliko manjši. In materiali – "moške" tkanine.

Vse te modne linije bi lahko imenovali čiste, ravne linije. In med tem, ko moda po eni strani stremi za preprostimi, rigo-

rozno čistimi linijami, se po drugi strani spogleduje z romantičnimi, nežno ženskimi oblikami.

Ženska naj zopet "izgleda" kot ženska – prevladujejo čipkasti ovratniki in robčki, ročno vezene obroke, kratka rokava, linije oblek in kril so mehke, nežno padajoče do srede meč. Zelo popularna so tudi ogrinjala, kot so jih nosile že naše babice.

Ponujajo pa nam tudi obleke v stilu narodne noše – kratke, tesno oprijemajoče jakne v kombinaciji s cevasto pletenim krilom ali "jahalnimi" hlačami. Jakne imajo ovratnike in žepne okrašene z žametom ter narodnimi vezeninami in gumbi iz roževine ali usnja. Pasovi in torbice, kot dodatki, pa naj bodo iz naravnega usnja.

Seveda modni kreatorji niso pozabili na večerne, plesne obleke, – tu nam ponujajo gola ramena in hrbel, ozek pas in močno nabранa krila.

Kot že naslov pove, so to le utrinki prihajajoče mode, ki vsakemu ponuja nekaj in kar nismo mogli opisati z besedo naj svoje povedo še naše slike.

Priredba po "Ragtrader"

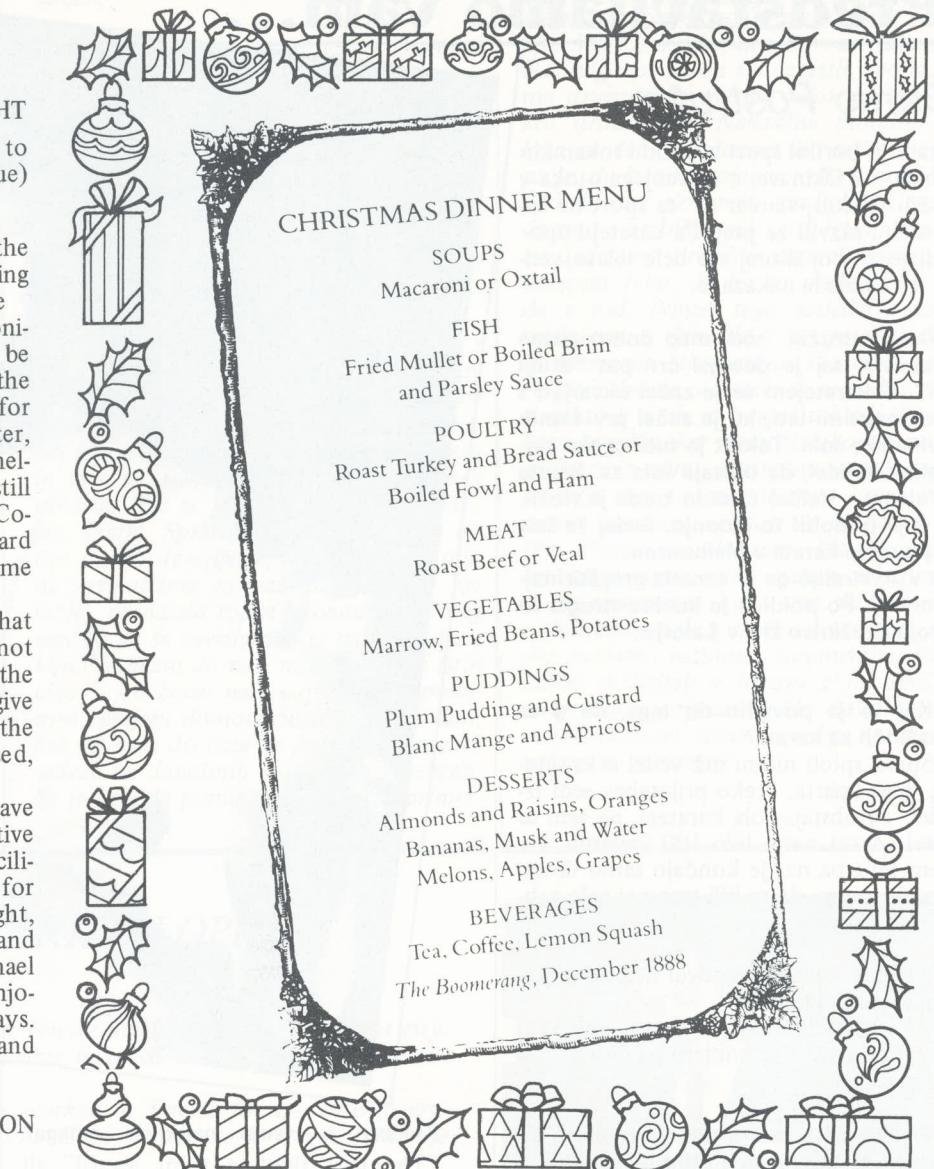
IZPOLNITE, POŠLJITE NA NASLOV: Vestnik, P.O.Box 56, Rosanna, Vic. 3084

Naročam / Plačam naročnino za Vestnik

Priimek in ime.....

Naslov.....

Datum..... Podpis.....

Sasha Eric Photography

agent for Diamond Valley
Prestige Car Hire

267 HIGH ST, PRESTON, 3072 480 5360

ZAKLJUČEK NOGOMETNE SEZONE

Kot že vsako leto na Jadranu prevladuje slavnostno razpoloženje okrog 12. novembra. No, to je pač čas, ko se uradno izvle kdo izmed nogometarjev je dosegel vrhunec preko sezone. SEveda je nekaj razočaranih obrazov, toda vsespolno prevladuje slavje med fanti, kateri so vložili v klubske barve, kolikor jim je dovolil čas in seveda znanje, na drugi strani pa je tam zelo ponosen nogometni odbor in tak za njimi še vse ženske, ki so oskrbovale moštvo z hrano in jim vdano prale majice tako, da so tudi fantje lahko nastopili vsako tekmo v čistih majicah. Seveda temu še sledijo vdani navijači, katerih je vse več in so tudi moralna podpora nogometu. Zato je ta večer resnični dogodek za vse, ki sledijo temu športu.

NOS in v prvem moštvu kapetan ROBERT PIZZO. Vrhunec večera se je bližal, saj sta naslednja dva pokala predstavljala spremjevalca ali drugouvrščena potokah, ki so bile zbrane skozi leto od sodnikov, no kot drugouvrščena ali "runner's up" sta bila v rezervi GRAHAM RITCHIE z 15-timi točkami in v prvem moštvu ponovno JOHNNY D'AMORE, ki je skupno izbral 21 točk. Večer pa je vsekakor pripadal mlademu PAVLU BOROVCU v rezervi, ki je skupno zbral 34 točk in s tem postal "Best and Fairest" ali najboljši športnik leta. V prvem moštvu pa je ta nadevek pripadel enemu najbolj priljubljenih igralcev TONETU BILOSU, ki je skupno zbral 24 točk in s tem postal osebnost, ki ji odgovarja le

No, kot sem opazil je vloženo ogromno truda in časa, da se takšna prireditev organizira. Nabava pokalov in priznanj je že samo po sebi ogromna stvar. Seveda, to ne predstavlja nobenih problemov sedanju vodstvu. Naj omenim še to, da je tako prireditev v finančno korist nogometnega društva in vdani člani Jadrana nogomet podpirajo tako, da tako prireditev obiščejo v čimvečjem številu. In vsem tistem, ki so letošnjo prireditev zamudili, je lahko žal, tisti pa, ki so bili prisotni, seveda preživeli z nogometni čudovit večer.

Kaj se je pravzaprav dogajalo ta večer? Kot sem že omenil so podarili pokale – kar cela vrsta jih je bila. Med njimi tudi pokal za vse tiste vročekrvene, ki so imeli v akciji svoje jezike ali pa prste in so sodnikom kazali kakrnekoli nevljudne znake in si s tem prisluzili "rdečo kartu", ta pa je vstopnica za izhod iz igrišča. Presenetljivo, med temi je bil tudi sam kapetan moštva. To pa je bil tudi del programa, kjer naj bi se ti nogometarji v duhovitem smislu opravili gledalcem, ki mnogokrat preživljajo tekme z več nervozami kot nogometarji sami. O tem pa se več kasneje.

V prvem delu tega gala večera so podelili trofeji nogometnemu igralcu za leto 1988. SEveda se je v rezervah najbolj izpopolnil sin vdanih klubskih članov gospe in gospoda Vojvode – MAX VOJVODA. Našo mrežo prvega moštva pa je z vsemi silami branil eden od najmlajših naš šestnajstletni vratar JONNY BILOŠ.

Zatem sta sledila fanta, ki sta si pridobil pridevek "most consistent" ali najbolj dosledna. To sta bila lanskoletni trener v rezervi GEORGE KARAMBOSA –

on, saj je eden najhladnejših igralcev v našem moštvu. Seveda si vsi ti fantje z ali brez pokalov zaslужijo iskreno počevalo in seveda jih želimo videti na naši zelenici ponovno drugo leto.

V glavnem so predstavo ukradli z rdečimi kartami, ki so prejeli priznanje KONJSKE ZADNJICE leta. Tu je bilo na tisoče izgovorov zakaj in kako, toda vse je bilo le v duhovitem smislu. To so bili RoCKY FERRARO, BOGOMIR ŠTIBILJ, ROBERT PIZZO in seveda še BRANKO DUNAT, kateri si je pridobil kar dve KONJSKI RITI in s tem postal voditelj v rdečih kartah. Čestitke tudi vam heroji.

Seveda so priznanja prejeli še vsi člani odbora (nogometnega), ženske pa so dobile po eno rdečo vrtlico v izraz zahvale. Naj omenim še to, da je klub letos izredno dobro in skupno deloval. To pa je ponovno zasluga zelo dobrega voditelja – predsednika TONETA POKLARJA, podpredsednika DERRYJA MADDISONA, tajnika STANKA GREGORIČA in MILANA KNEŽEVIČA, blagajnika ROCKYJA FERRARA in BRANKA DUNATA, menažerja igrišča LOJZETA KUMARJA, team menažerja ANTEJA ZANETIČA in DINA RUPNIKA ter še vseh, ki so bili aktivni pri vodenju in upravi tega kluba.

Klub se obenem zahvaljuje vsem, ki so finančno pripomogli, kot naprimjer ZORO KRAVARSKI, ki že dve leti skrbi za nakup majic, DRAGO IN DANA ZOREC ob pomoči pri nabavi žog in loterijskih kart in še drugi.

Nedelje bodo sedaj res nekako puste brez nervoze in vse do začetka aprila v naslednjem letu, ko se spet vidimo na zelenih poljanah. Vsem nogometarjem in drugim, ki so bili kakorkoli povezani z nogometom pa želimo PRIJETNE POČITNICE IN MNOGO SREČE V NOVEM LETU 1989!

Derry MADDISON

Zdravniški kotiček

KAJ JE MAMOGRAFIJA

Mamografija je rentgenski pregled dojki, s katerim je mogoče že zelo zgodaj odkriti raka. Toda pri tej preiskavi se žal še vedno prepričajo o tem, koliko je obenem lahko škodljiva. Velja, da žarjenje med mamografijo povečuje možnost za nastanek raka na dojki, in to zlasti pri zdravih ženskah, starih manj kot 50 let, ki zaradi nadzora opravljajo ta pregled redno enkrat na leto. Zato je ameriški inštitut za boj proti raku pred kratkim priporočil, naj mamografije ne bi rutinsko opravljali pri ženskah, starih med 35 in 50 leti, razen, če imajo sumljive opozorilne značke ali če spadajo v visoko rizično skupino (naprimer, če so v družini že bili primeri raka na dojki). Seveda pa je lahko mamografija koristno diagnostično sredstvo, ki pomaga odkriti rakovo tkivo že na začetku in tako reši življenje starejšim ženskam.

Nekatere rentgenske naprave oddajajo veliko več žarkov kot druge, zato danes nenehno konstruirajo nove, s pičlim žarjenjem.

Kaj lahko pravzaprav odkrijemo z mamografijo? Prvič, s tem pregledom lahko potrdimo ali ovržemo izvid, do katerega

je prišel zdravnik s svojim pregledom. Majhen vozel v dojki, ki ga je zdravnik otiral, je lahko sumljiv in bi bil lahko raka, lahko pa gre za nenevaren tumor fibrom. Mamogram mu bo pomagal rešiti dilemo. Mamografija je neboleč in hiter pregled, ki ga opravlja rentgenolog. Če izvid tega pregleda pokaže, da gre po vsej verjetnosti za rak, bo dodatna biopsija (jemanje delca tkiva za pregled) dokončno potrdila diagnozo. Z mamografijo lahko ugotovimo tudi majhno rakasto tkivo, ki ga s tipanjem ne moremo zaznati. Takšno bolno tkivo lahko nato kirurško odstranimo. Vendar je zanimivo, da v nekaterih primerih, čeprav so zelo redki, maligno tumorno tkivo v dojki na posnetku – mamogramu ni vidno, vendar pa ga je zdravnik pri pregledu odkril z otipavanjem.

Če je zdravnik v dojki otiral kakšno nepravilnost, je mamografija kot dodaten diagnostični pregled zelo pomembna in v tem primeru so morebitne nevarnosti zradi žarjenja veliko manjše od koristi.

Glede na to, da večino raka na dojki odkrijejo ženske same, so redno pretipavanje dojki enkrat na mesec in občasni pregledi pri zdravniku še vedno največ, kar lahko napravi ženska, da bi preprečila to nevarno bolezen.

dr. Ivo Belan

PACO PLASTER

Specialising In
EXTENSIONS
RENOVATIONS
NEW HOMES

–No Job Too Small–

ALEX

Ph.018-322-373

Ah 300-1683

Penca Henderson & Assoc.

Lastnik: Stanko Penca in Gary Oder

518 Sydney Rd., Brunswick, Vic.

Tel.: 387 7055

nudi poklicne usluge in nasvete
v vseh vaših davčnih obveznostih

SLOVENSKI JEZIK

Slovenski jezik je milozveniči:
je sladek in čist kot Mamin je glas,
je živ in vesel kot vriski čez vas,
kot naših deklet je glas žvrgoleči...

Slovenski jezik kot spev je mladosti,
bodri nam srca in duše napaja,
ter sam se nam v pesem lično podaja,
naš jezik je kras najvišje ljubosti...

Slovenski jezik je pesem miline:
ves nežen in živ kot ples je deklet,
doneči in čvrst kot fantje s planine...

Slovenski jezik je sladki polet
med živobarne cvetoče spomine,
tja v rojstno mi vas in Taterski svet...

Večna hvala moji zlati Mami,
ki me je rodila,
ki mi je ob zibelki slovensko pela,
ki me je v ljubezni tisočkrat objela,
ki me je SLOVENSKO naučila.

Stanko ASTER-STATER

euro furniture

Division of EUROINTERNATIONAL PTY LTD.

Wide range of:

- Colonial and Contemporary dining settings
- Rocking chairs
- Bentwood chairs
- Modern bedrooms

From top Slovenian furniture producers

Available at all leading furniture retail stores.

Factory show room:

3 Dalmore Drive, Scoresby, 3179, Victoria.

Telephone: (03) 764 1900

WE BRING WOOD TO LIFE!!

ČUDAK

»Moj mož je čudak,« zupa žena svoji sodelavki.
»Barko vozi kar po suhem,
žejen je kot goba, nažre se
ga kot krava in ko priklovrati domov, hoče biti na
vso silo še bik!«

SEM TER TJA

– Kako si se imela na morju?
– Ah, mož je vsak dan vozil barko.
– Ali je naredil navtični izpit?
– Ne. Vsak dan je šel pit.

MARKIC NOMINEES

za vsa zidarska dela

16 Hamilton Drive, Ringwood,
Tel. 876 3023

Zmagovalec

- Tonček, kje pa imaš brata?
- Doma leži...
- Zakaj pa?
- Nogo ima zlomljeno...
- Kaj pa je počel?
- Tekmovala sva, kateri se bo bolj nagni skozi okno, pa je on zmagal...

Škotska

– Pravkar sem Škotu pomagal nesti kovček. Veš, tako težko je nesel, da se mi je zasmilil. Ko sva prišla do avtobusa mi je nekaj stisnil v roko... Rekel je, da bom imel za kavico...
– Kaj pa je bilo?
– Pol kocke sladkorja.

Helena Vann

FRIZERSKI IN KOZMETIČNI SALON
za popolno nego vašega obraza
s kozmetičnimi preparati Clarins
depilacijo • manikuro • pedikuro
se priporočamo

972 Toorak Road, Tel.: 29 3788
CAMBERWELL, 3124 29 5560

Marianne's TOUCH OF ELEGANCE Floral Hire

Romantic medley of 6ft to 10ft pedestals
Enchanting archways with essence of spring
Cloud light birdbaths
Flower decor for all occasions
Original high fashion
Keepsakes
Bridal bouquets all in high quality silks

For Appointment Call

762 9129

Money Guidance

PTY.LTD.

(Licensed Securities Dealers)

Stan M.L. Penca AASA, CPA

Director

Retirement Planners

Financial Planners

Superannuation Consultants

Tel.: 387 7055

ADVOKATI MORGAN, VUKADINOVIC, JOCKEL

Barristers and Solicitors

96 Charles St., Footscray 3011, Vic. Tel. 689-7088
Shop 7/50-54 Robinson St., Dandenong 3175, Tel. 793-1955

Na nas se lahko obrnete s polnim zaupanjem v zvezi z:
nakupi in prodaja hiš (omogočimo brezplačne testamente od
kupo-prodaje hiš), razne tožbe, pritožbe, zakonske ločitve, nesreče,
zagovori na sodišču, itd.

Med drugim lahko pomagamo pri stalni naselitvi v Avstraliji, seveda v kolikor je mogoče, ker migracijski zakon in politiko dobro poznamo. Obrnite se na nas s polnim zaupanjem!

Predstavljamo slovensko slikarsko in plesarsko podjetje

SUNSHINE PAINTING SERVICE PTY. LTD.

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv.: 336 7171

Svoji k svojim !

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)

KAL-CABINETS

STROKOVNJKI ZA:
kuhinjsko pohištvo – mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd.–
vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

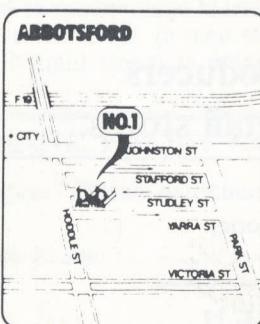
Kitchens – Vanity Units – Wardrobes – Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074

- Quality Offset and Letterpress Printers
- Creative Designers
- Gold Stamping
- Raised Printing

1 STUDLEY STREET,
ABBOTSFORD, MEL., VIC. 3067
PHONE: 419 1733

ZA VSE TISKARSKE USLUGE
SE PRIPOROČATA
DRAGO - DANICA ZOREC

Simon Novak

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak

Kličite na telefon: 367 8405